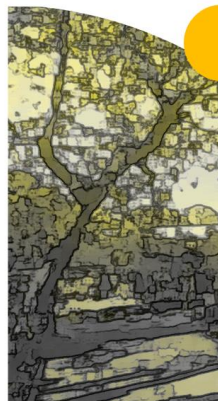

II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

**ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

24-25 КВІТНЯ 2025 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

24-25 квітня 2025 р.

Одеса, 2025

УДК: 378:[37+7]:001.895

Ш87

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 16 від 29.05.2025 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 24-25 квітня
2025 року. Одеса: Університет Ушинського, 2025. 194 с.

До збірника ввійшли матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 24-25 квітня 2025 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2025

© Колектив авторів, 2025

<i>Калініченко І. І.</i> РОЗВИТОК ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ШКОЛЯРІВ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ ТА ОЛІМПІАДАХ З «ТЕХНОЛОГІЙ»	43
<i>Klevets V., Shtainer T.</i> THE ESSENCE OF GAMIFICATION AND ITS ROLE IN VOCATIONAL TRAINING	47
<i>Коновалова Д. С., Усов В. В.</i> ВАЖЛИВІСТЬ УЧНІВСЬКОГО ПРОЄКТУ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ЗСО	51
<i>Краснобаєва А. Ф., Савчук О. П.</i> ВАЖЛИВІСТЬ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗСО	55
<i>Лисеменкова С. С.</i> ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ ПРАКТИКУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ	59
<i>Лісовська О. М.</i> ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У РОБОТІ З УЧНЯМИ ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОГО ЗАКЛАДУ	63
<i>Манзюк М. О., Колесова О. А.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ МЕЙКЕРСЬКОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ «ТЕХНОЛОГІЙ»	67
<i>Ноздрова К. В., Ноздрова О. П.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ	71
<i>Підлубна І. Л.</i> ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У РОБОТІ З УЧНЯМИ ЗАКЛАДІВ ПТО	76
<i>Попелишкіна А. В., Цина В. І.</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАКАЛАВРІВ З ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ (ДИЗАЙН)	79
<i>Romanchuk O., Lisohor A.</i> THE ROLE OF THE PROJECT METHOD IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN CLOTHING DESIGN	85
<i>Rubakha V., Shtainer T.</i> INTERACTIVE AND PROJECT METHODS AS A MEANS OF FORMING ENTREPRENEURIAL SKILLS OF STUDENTS OF VOCATIONAL (VET) EDUCATION	88
<i>Рудой В. В.</i> ПІДВИЩЕННЯ СТУПЕНЯ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ОСВОЄННЯ ПРЕДМЕТА НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З КЕРАМІКИ	91

РОЗВИТОК ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ШКОЛЯРІВ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ ТА ОЛІМПІАДАХ З «ТЕХНОЛОГІЇ»

Калініченко Ірина Іванівна

*вчитель зарубіжної літератури та технології Таїровського ліцею
Таїровської селищної ради Одеського району Одеської області*

Ключові слова: технічна творчість, шкільна освіта, конкурси, олімпіади, предмет «Технології», мотивація, інженерне мислення

У сучасному суспільстві, яке швидко трансформується під впливом технологічного прогресу, дедалі більшої актуальності набуває необхідність формування у молоді технічної творчості як основи інженерного мислення та інноваційного потенціалу. Предмет «Технології» у загальноосвітніх закладах відіграє особливу роль у підготовці учнів до життя в техногенному світі, а участь у конкурсах та олімпіадах із цього предмета створює додаткові умови для реалізації творчого потенціалу учнів, розвитку навичок проєктування, винахідництва, технічного аналізу.

Поняття технічної творчості у педагогіці тісно пов'язане з розкриттям індивідуальних здібностей дитини до конструювання, проєктування, моделювання, створення інноваційних технічних рішень. На думку Л. М. Фрідмана, технічна творчість – це особливий вид пізнавальної діяльності, спрямованої на створення нових технічних продуктів або удосконалення наявних [5]. У межах шкільного курсу «Технології» це поняття трансформується в систему освітніх завдань, які дозволяють учневі на практиці реалізовувати власні інженерні задуми.

Згідно з Національною доктриною розвитку освіти України, одним із пріоритетів є формування в учнів ключових компетентностей, серед яких – технологічна компетентність, що передбачає здатність користуватися технологічними знаннями, створювати продукти діяльності та розв'язувати практичні завдання [4].

Конкурси та олімпіади з предмета «Технології» виступають потужним педагогічним інструментом, що дозволяє інтенсифікувати розвиток технічного мислення та творчих здібностей учнів. Такі заходи реалізують принципи активного навчання, проєктної педагогіки, змагальності, диференціації та індивідуалізації.

Зокрема, участь у конкурсах дає змогу учням:

- розвивати навички практичного застосування знань;
- удосконалювати дослідницькі та проектні вміння;
- формувати відповідальність за власний результат;
- набувати досвіду публічного представлення проєктів.

Науковці, серед яких В. Г. Кузьменко, зазначають, що творчі конкурси є «каталізатором розвитку пізнавальної активності школярів», оскільки активізують процеси мислення, пошуку, аналізу та самореалізації [1].

Зміст сучасних конкурсів та олімпіад з «Технології» охоплює такі напрями:

- технології обробки матеріалів (дерево, метал, пластик, текстиль);
- електроніка та робототехніка;
- графічне та комп'ютерне проєктування;
- технічне моделювання;
- STEM-напрямок (інтеграція науки, технологій, інженерії та математики).

Однією з ефективних форм є тематичні конкурси, зокрема: «Молодий технік», «Техно-Україна», «Всеукраїнська учнівська олімпіада з трудового навчання (технологій)», які передбачають розробку та виготовлення технічних об'єктів із подальшим представленням результатів у форматі презентації або захисту.

Підготовка учнів до технічних змагань повинна бути системною і спрямованою на розвиток мотиваційної, когнітивної та діяльнісної сфер особистості. Основними методичними підходами до підготовки є:

- проєктне навчання;
- проблемно-орієнтоване навчання;
- дослідницький підхід;
- індивідуалізація навчального процесу.

Як зазначає О. В. Микитюк, ефективність підготовки учнів до участі в олімпіадах з «Технології» залежить від системності та поетапності формування технічних компетентностей: від простих практичних дій до складних творчих проєктів [2].

Успішне залучення школярів до творчої технічної діяльності можливе за дотримання таких умов:

- створення сприятливого освітнього середовища;
- підтримка ініціативності учнів;

- стимулювання позитивної мотивації;
- надання можливості для вільного вибору тематики проєктів;
- організація наставництва з боку педагогів і фахівців галузі.

Розвиток технічної творчості пов'язаний із формуванням у школярів здатності до самостійного мислення, прогнозування, планування, конструювання. Досвід участі в конкурсах сприяє також формуванню комунікативних і презентаційних умінь, що є невід'ємною частиною сучасної інженерної культури.

Практичні наслідки участі учнів у конкурсах із технологій мають багатоаспектний характер:

- збільшення кількості учнів, що обирають технічні професії;
- зростання якості учнівських проєктів;
- формування навичок роботи в команді;
- удосконалення просторового й інженерного мислення;
- розвиток професійної орієнтації.

За результатами аналізу досвіду проведення конкурсів у рамках Всеукраїнської учнівської олімпіади з технологій (2018–2023 роки), встановлено, що понад 60% переможців у подальшому обирають технічні спеціальності у ЗВО або закладах професійної освіти [3].

У перспективі важливо:

- забезпечити рівний доступ учнів із різних регіонів до участі в конкурсах;
- розширити інфраструктуру шкільних майстерень і STEM-лабораторій;
- запроваджувати цифрові інструменти для віртуального моделювання;
- активніше залучати бізнес-партнерів та ІТ-компанії до підтримки конкурсного руху;
- підвищувати кваліфікацію педагогів у напрямі інженерної педагогіки.

Інтеграція конкурсів із навчальним процесом може здійснюватися через факультативи, гурткову роботу, проєктні тижні, а також індивідуальні освітні траєкторії.

Розвиток технічної творчості учнів є важливим чинником становлення інноваційного потенціалу нації. Участь у конкурсах і олімпіадах з «Технології» сприяє поглибленню технічних знань, формуванню практичних навичок, розвитку критичного та інженерного мислення, стимулює учнів до самореалізації та

професійного самовизначення. Саме тому конкурсна діяльність повинна бути невід’ємною складовою технологічної освіти в школі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кузьменко В. Г. Технічна творчість учнів: навчально-методичний посібник. Харків: Основа, 2014. 192 с.
2. Микитюк О. В. Організація та проведення учнівських олімпіад з технологій: методичні рекомендації. Київ: ПТЗО, 2019. 96 с.
3. Міністерство освіти і науки України. Звіт про проведення Всеукраїнської учнівської олімпіади з технологій (2018–2023 роки). URL: <https://mon.gov.ua>
4. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Фрідман Л. М. Психологія технічної творчості школярів. Київ: Радянська школа, 1989. 216 с.